

Udavač a eštebák Benčík sa sťažuje: “Kotlebovci po mne v parlamente kričali, že som udavač a eštebák”

- CZ24 News | 14. června 2020

SLOVENSKO: Myslím, že by bolo lepšie, keby sa Daniel Lipšic nestal generálnym prokurátorom, hovorí v rozhovore pre Aktuality.sk poslanec Za ľudí Ján Benčík.

V rozhovore s Jánom Benčíkom sa dočítate:

- o čom sa v parlamente rozprával s Kotlebom,
- prečo si myslí, že by Šeliga nemal byť predsedom Za ľudí,
- v čom zlyhal Andrej Kiska,
- či si myslí, že je Matovič dobrý premiér,
- čo si myslí o statusoch predsedu vlády.

V parlamente ste nováčikom, čo zatiaľ hovoríte na prácu poslanca?

Pomaly si zvykám. Napriek viac ako zrelému veku je pre mňa táto pozícia novinkou. Nie vo všetkom ma to naplňa.

Prečo?

Zloženie parlamentu je také, aké je. Z času na čas sa objavajú aj rušivé momenty, ako bolo napríklad nevezatie na vedomie správy ombudsmanky, na ktorom sa veľkou mierou podieľala aj časť koalíčných poslancov. Vládne veci však zatiaľ prechádzali jednoducho.

Ako vnímate kotlebovcov? Napísali ste o nich sériu blogov, dnes sú vaši kolegovia.

Akoby mali dve tváre. Samotný Marian Kotleba ako predseda strany hlavne v brannobezpečnostnom výbore vystupuje veľmi korektne a mimoriadne slušne. Slušne argumentuje a je vidieť, že má veci našťudované. Ale niekedy to čertovo kopýtko vyklzne a potom najmä v pléne hovorí o projekte COVID-19 a zapredaných slovenských novinároch a podobne.

Kolegovia hovoria, že podobne je to aj s ďalšími kotlebovcami v iných výboroch. Vo výboroch nie sú kamery ani mikrofóny, nenatáčajú sa tam videjka pre ich priaznivcov, takže sú tam veľmi slušní. No ich vystúpenia v pléne sú diametrálne odlišné. Akoby naozaj mali dve tváre.

Máte pocit, že sú v parlamente izolovaní alebo k nim ostatní pristupujú úplne normálne?

Celkom izolovaní nie sú. Veď Marian Kotleba, keď kandidoval na predsedu výboru, mal 55 hlasov a to boli aj hlasy z koalície. Nebudem menovať stranu, ktorá to bola, ale to je jasné. Takže izolovaní celkom nie sú.

Ako s nimi vychádzate vy?

Ja som sa akurát rozprával párkrát s pánom Kuffom starším, toho nepokladám za fašistu. Má názory diametrálne odlišné ako ja, ale dá sa s ním rozprávať. Navyše už aj odišiel z klubu ĽSNS.

Poslanci ĽSNS sa vás nepokúsili nejako konfrontovať? Vôbec ste spolu nehovorili?

Pri prvom náhodnom stretnutí na mňa vykrikovali.

Čo na vás kričali?

Čo iné. Eštebák, udavač a tak. (smiech) Aj s Marianom Kotlebom som prehodil nejaké slovo. Takmer sme sa zrazili pri našom poslaneckom klube, oni majú vedľa kancelárie.

To muselo byť zaujímavé stretnutie.

Týkalo sa to toho, že ja som sa v pléne v úvodzovkách zastal Mazureka. Rozšírila sa totiž jedna fáma, že Mazurek hádzal dlažobné kocky na arabskú rodinu. No a Mazurek potom vždy povedal – a mal pravdu – že ukážte mi záber, kde ja hádzem nejaké dlaždice. No tak ja som v pléne povedal, že nehádzal žiadne dlažobné kocky, ale nerobí to z neho nijakého hrdinu. On bol jedným z tých, ktorý najviac vyprovokoval ten útok mojím vulgárnym vystúpením a potom sa ako chlap, ktorý cvičí s činkami, nebol schopný zastať žien a malých detí. Tak o tomto sme sa s Kotlebom bavili.

Vrátim sa ešte k voľbám. Bol pre vás výsledok Za ľudí veľkým sklamaním?

Bolo to sklamanie. Ale nič iné sa nedalo ani čakať. Veď vieme, čo sa počas kampane odohralo, ako sa líder strany počas kampane správal. Ten výsledok bol odrazom toho všetkého. Jedna vec sú útoky, ktorým predseda čelil, druhá vec je, že bol v závere úplne neviditeľný. Ľudia to museli vycítiť, že do toho nešiel na 100 percent.

Nadviažem na to, čo hovoríte. Na Facebooku ste zdieľali slová Jána Štrassera, ktorý vlastne napísal, že za ten výsledok môže do veľkej miery Andrej Kiska tým, ako vajatavo pristupoval ku kampani aj k vlastnej strane. Bolo by dobré, ak by Kiska skončil ako predseda Za ľudí?

Nechcem sa k tomu veľmi vyjadrovať, nie som členom strany. Myslím si, že vzhľadom na svoj zdravotný stav počíta s tým, že skončí a stranu bude viesť niekto iný.

Kto by bol lepším predsedom - Juraj Šeliga alebo Veronika Remišová?

Myslím, že predsedníčkou bude Veronika Remišová. Čas Juraja Šeligu ešte príde, je mladý a talentovaný.

Prieskumy zatiaľ ukazujú, že Za ľudí by sa ani len nedostala do parlamentu. Kde vidíte stranu o pár rokov? Myslíte, že prežije v koalícii popri Matovičovi, Sulíkovi a Kollárovi?

Sú tu dva momenty, ktoré ovplyvňujú moju na odpoveď na túto otázku. Jedna vec je, že nie som členom strany, druhá je môj vek. Ja už nemám žiadne ambície do ďalšieho volebného obdobia, takže tieto veci na mňa nepôsobia ako na ľudí, ktorí sú len na začiatku politickej kariéry. Beriem to teda trochu flegmaticky. Držím im palce a verím im, že to zvládnu. Strany Za ľudí by bola škoda, je v nej mnoho čestných a naozaj kvalitných ľudí.

Mikuláš Dzurinda pre Denník N povedal, že sa mu zdá, že sa Igor Matovič upol na Kollára a že nepristupuje ku svojim koalíčným partnerom rovnako. Napísali ste k tomu, že tieto slová „sú pravdivé a chirurgicky presné“. Ako teda vidíte vzťah Igor Matovič - Za ľudí? Máte pocit, že ste v tejto koalícii menejcenným partnerom, než je Sme rodina?

Volebný výsledok Matoviča poznamenal jeho správanie k ostatným koalíčným partnerom. Nielen Za ľudí, i keď asi hlavne, ale aj SaS akoby trochu prehliadal. Akoby išlo o strany, na ktorých mu nemusí

veľmi záležať.

Berie to stále tak, že môže vybabrať buď s jednou, alebo druhou stranou. On potrebuje len jednu z týchto strán. Za ľudí aj SaS urobili jednu veľkú chybu. Tieto strany mali vytvoriť akoby koalíciu v koalícii, mať jednotný postup, pretože bez týchto dvoch strán by OĽaNO a Sme rodina nemali dostatok hlasov.

Nemali by žiadnu inú možnosť vytvoriť vládu, pretože vytvoriť vládu so Smerom alebo ĽSNS neprichádzalo do úvahy. Matovič by teda musel rešpektovať podmienky týchto dvoch strán a Za ľudí a SaS by tak mohli vyrokovať oveľa lepšie postavenie vo vláde.

Prečo teda SaS a Za ľudí nepostupovali spoločne?

Ja som počul, že pán Sulík to veľmi nechcel. Údajne veril, že jeho postavenie v koalícii by bolo silnejšie bez strany Za ľudí.

Ako by ste zatiaľ oznámkovali Igora Matoviča ako predsedu vlády?

Nechcem mu dávať známku. Vláda nastúpila v podmienkach, aké tu za 30 rokov od pádu komunizmu neboli, takže ťažko hodnotiť. Krízu sme zvládli, i keď to nie je len zásluha Igora Matoviča alebo vlády. Je to zásluha šťastných okolností.

My sme periféria, pomerne homogénna spoločnosť a radi sedíme doma. Samozrejme, podiel na tom má aj vláda a Matovič. Druhá vec bude, ako zvládne prepád ekonomiky.

Beriem to ako takú malú pochvalu pre premiéra. Urobil Matovič niečo, s čím ste boli vyslovene nespokojný alebo ste sa s tým nedokázali stotožniť?

Niekedy sa mi nepáčia jeho statusy na Facebooku. Občas sa nad tým dá len pousmiať, inokedy je to už na vážne zamyslenie. A nejde len o Facebook, ale aj o vystupovanie na verejnosti. Mal by pamätať na to, že je premiér krajiny a nie protestný opozičný politik.

Keď majitelia fitnesscentier chceli blokovať diaľnicu, na Facebooku sa im vyhráždal, že z toho spraví trestný čin. To je jeden z tých prejavov, o ktorých hovoríte?

Vnímal som to veľmi negatívne. Je možné mať vážne výhrady a námietky voči blokovaniu diaľnice, ale vyhrážať sa prijatím zákona, ktorý spraví z protestu trestný čin, to je už za čiarou. To sa mi nepáčilo.

Tak teda na rovinu. Je Igor Matovič dobrý premiér?

Bez komentára. (smiech)

Aj to je odpoveď, poďme teda ďalej. V koalícii to už párkrát zaškrípalo. Ukázali sa rozdiely medzi vami a hnutím Sme rodina, napríklad pri voľbe členov súdnej rady, kde si kollárovci pretlačili svoju kandidátku aj bez vašich hlasov. Pri hlasovaní o správe ombudsmanky celý klub Sme rodina aj väčšina poslancov OĽaNO hlasovali proti. Vnímate nejaké hodnotové rozdiely?

Hodnotové rozdiely tam určite sú. Veď vieme, že Sme rodina má priateľské vzťahy so stranami, ktoré sú označované za krajne pravicové, či už je to strana Salviniho, alebo Le Penovej. Sú tam aj konkrétni poslanci, nebudem ich menovať, ktorí v minulosti ulietavali na konšpiračných teóriách a podobne.

Nemôžu byť práve tieto veci v budúcnosti kameňom úrazu, na ktorom môže padnúť vláda?

Môžu byť. Ved' ani nie je tajomstvo, že preto Igor Matovič chcel čo najširšiu koalíciu, aby sa poistil, ak budú niektorí poslanci vymýšľať a hlasovať inak. Nielen z iných strán, ale z jeho vlastného hnutia.

Nemáte niekedy obavy, že táto vláda nevydrží celé štyri roky?

Zatiaľ nie. Áno, v hodnotových otázkach sme iní, čo sa týka fungovania vlády, nevidím tam zatiaľ odstredivé tendencie.

Prezidentka v správe o stave republiky vyzvala koalíciu, aby nezabúdali ani na 20 percent občanov, ktorých hlasy prepadli. Konkrétne hovorila o pretláčaní rôznych kultúrno-etických tém bez odbornej diskusie. Vy ste skôr liberál či konzervatívec?

Ja na tých 20 percent myslím a tak trochu sa cítim byť aj ich poslancom. A v našom klube nie som sám, ktorý je liberálnejšie orientovaný.

Čo hovoríte na snahu niektorých koaličných poslancov, ktorí rozvírili debatu o sprísnení či zákaze interrupcií?

Je to zničujúca debata, ktorá zavádza do centra pozornosti problém, ktorý síce je relevantný aj vážny, ale myslím, že dnes nie je prioritný. Je tu obrovský hospodársky prepád a musíme sa vysporiadať s následkami vlády Smeru a jeho spojencov. Toto by mala byť priorita.

Ako by hlasoval váš klub, ak by sa rozhodovalo o zákaze interrupcií?

Pokiaľ viem, aj u nás sú konzervatívne orientovaní poslanci či poslankyne, ale myslím, že väčšina by takýto návrh nepodporila.

Prezidentka tiež v prejave uviedla: „Nielen správny cieľ je dôležitý, ale aj správnosť cesty, ktorá k nemu vedie.“ Zrejme tak trochu narážala aj na zmenu zákona, ktorým chce koalícia umožniť stať sa generálnym prokurátorom aj neprokurátorom. Podľa vás je to v poriadku?

Je to, samozrejme, problém. Najčistejší by bol vládny návrh. Ale bola tu aj iná, ešte kontroverzejšia možnosť, a to vládny návrh v skrátrenom legislatívnom konaní.

Aj ten by sa dal teoreticky odôvodniť, keďže súčasnému generálnemu prokurátorovi sa čoskoro končí volebné obdobie. Čiže toto je taký kompromis. Zlým momentom je, že sa stále hovorilo, že je to zákon šitý na mieru jednému človeku. Ale nie je to tak.

Chceli by ste, aby sa stal generálnym prokurátorom Daniel Lipšic?

Ja osobne som Daniela Lipšica prvýkrát stretol bezmála pred 30 rokmi na pôde VPN. Bol vtedy mladý študent práva a predseda ODM. Celý čas ho sledujem. Ale je tu rozpor. Akonáhle by sa stal generálnym prokurátorom, tak už potom zbytočne môžeme hovoriť, že to nebolo šité na mieru práve jemu. Myslím, že by bolo lepšie, keby sa ním nestal. Nie preto, že by som proti nemu niečo mal, naopak. Podľa mňa by bol veľmi dobrý generálny prokurátor, ale vzhľadom na okolnosti to nepovažujem za najvhodnejšie.

Súhlasíte so snahou OĽaNO obsadiť všetkých 72 postov prednostov okresných úradov?

Mne sa stránické nominácie vôbec nepáčia, hoci chápem potrebu vyčistiť priestor od nominantov predchádzajúcej vlády. Pokiaľ by to bolo dočasné a potom by sa do konca roka urobili výberové konania, tak prosím. Ale prečo by to malo byť jedno hnutie, ktoré ani nemá regionálne štruktúry?

Keď je nejaká strana dlhodobo zorganizovaná, má svojich ľudí, to je iné. Ale ani tam nie je garancia, že by tam nedali neschopného človeka.